

Spoznávame Bibliu

Lukáš 10:1-10:42

10. KAPITOLA

Dostávame sa do 10. kapitoly Lukášovho evanjelia, ktorá začína správou o vyslaní sedemdesiatich dvoch učeníkov. O tejto udalosti hovorí iba Lukáš. Ich úlohou bolo pripraviť pôdu pre Ježišovu službu. Ježiš už bol na ceste do Jeruzalema, preto ich úloha a služba bola dočasná.

„Potom Pán určil sedemdesiatdva iných a rozoslal ich pred sebou po dvoch do každého mesta a na každé miesto, kam chcel ísť. I povedal im: „Žatva je veľká, ale robotníkov je málo. Proste preto Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu! Chodte! Hľa, posielam vás ako baránkov medzi vlkov. Neberte si mešec ani kapsu, ani obuv! Cestou sa pri pozdrave s nikým nezdržujte! Keď vojdete do niektorého domu, najprv povedzte: „Pokoľ tomuto domu!“ Ak tam bude syn pokoja, spočinie na ňom váš pokoj. Ak nie, vráti sa k vám. Zostaňte potom v tom dome! Jedzte a pite, čo majú, lebo robotník si zaslúži svoju mzdu. Nechodte z domu do domu! Keď vojdete do ktoréhokoľvek mesta a prijmu vás, jedzte, čo vám predložia. Uzdravujte tam chorých a hlásajte: „Priblížilo sa k vám Božie kráľovstvo“ (Lk 10:1-9).

Niektoré z týchto Ježišových pokynov nám môžu pripadať zvláštne. Musíme však pamätať na to, že išlo o veľmi špecifickú situáciu pred ukrižovaním. Ich poslanstvo však bolo stále to isté: „Priblížilo sa k vám Božie kráľovstvo.“ Toto poslanstvo bolo určené pre izraelský ľud. Títo učeníci ešte nemohli zvestovať poslanstvo kríža, pretože Ježiš bol ešte len na ceste ku krížu. Ježiš ich varuje, že môžu očakávať ťažkosti a nebezpečenstvo – posielal ich ako „baránkov medzi vlkov“. Takisto im hovorí, aby cestovali naľahko a aby sa nezdržovali rozhovormi, ktoré nikam nevedú.

Ježiš odsudzuje Chorazin, Betsaidu a Kafarnaum

„Ak prídete do niektorého mesta a neprijmú vás, vyjdite do jeho ulíc a vyhláste: „Striasame na vás aj prach, čo sa nám vo vašom meste prilepil na nohy. Vezte však, že sa priblížilo Božie kráľovstvo.“ Hovorím vám, Sodomčanom bude v ten deň ľahšie ako tomu mestu. Beda ti, Chorazin! Beda ti, Betsaida! Lebo keby sa v Týre a Sidone boli stali mocné činy, aké sa stali u vás, dávno by sa boli kajali vo vrecovine a sedeli v popole. Ale Týru a Sidonu bude na súde ľahšie ako vám. A ty, Kafarnaum, vari sa budeš vyvyšovať až do neba? Až do podsvetia zostúpiš! Kto vás počúva, Mňa počúva. Kto vami pohŕda, Mnou pohŕda. A kto pohŕda Mnou, pohŕda tým, ktorý Ma poslal“ (Lk 10:10-16).

Pán Ježiš tu so všetkou vážnosťou hovorí, že odmietnuť Jeho poslov znamená odmietnuť Jeho samotného.

„Sedemdesiati dvaja sa vrátili a s radosťou hovorili: „Pane, v Tvojom mene sa nám poddávajú aj démoni!“ On im povedal: „Videl som satana padať z neba ako blesk. Dal som vám moc šliapať po hadoch a škorpiónoch i nad všetkou mocou nepriateľa. Nič vám neuškodí. No neradujte sa z toho, že sa vám poddávajú duchovia, ale radujte sa z toho, že vaše mená sú zapísané v nebi“ (Lk 10:17-20).

Lukáš uzatvára príbeh o vyslaní sedemdesiatich dvoch učeníkov ich návratom. Vrátili sa nadšení. Túto istú skúsenosť máme vtedy, keď zvestujeme Božie Slovo a niekto príde ku Kristovi. Aký nádherný je to pocit! Ježišove slová sú však pre nás poučením: „Neradujte sa z toho, že sa vám poddávajú duchovia, ale radujte sa z toho, že vaše mená sú zapísané v nebi.“ Keď sa v našej službe stretneme s úspechom, je to Jeho dielo, nie naše.

„V tej hodine zaplesal Ježiš v Duchu Svätom a povedal: „Velebím Ťa, Otče, Pán neba a zeme, že si toto skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si to maličkým. Áno, Otče, tak

sa Ti to zapáčilo. Môj Otec Mi odovzdal všetko. A nik nevie, kto je Syn, iba Otec. Ani kto je Otec, iba Syn a ten, komu to Syn bude chcieť zjaviť.“ Potom sa obrátil osobitne k učeníkom a povedal: „Blahoslavené oči, ktoré vidia, čo vy vidíte, lebo hovorím vám: Mnohí proroci a králi chceli vidieť, čo vy vidíte, ale nevideli, a počuť, čo vy počujete, ale nepočuli“ (Lk 10:21-24).

Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi

V Lukášovom evanjeliu sa nachádzajú niektoré z najznámejších pasáží Biblie. Jednou z nich je podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi. Toto podobenstvo je azda najznámejším príbehom. Niektorí literárni kritici ho dokonca považujú za najlepší príbeh všetkých čias.

„Tu vystúpil jeden znalec Zákona a skúšal Ho: „Učiteľ, čo mám robiť, aby som sa stal dedičom večného života?“ (Lk 10:25).

Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi vzišlo z otázky o večnom živote. Zo strany tohto znalca Zákona nešlo o úprimnú otázku, ale bola to dobrá otázka. Pán Ježiš mu odpovedal otázkou. Táto metóda sa označuje aj ako Sokratovská metóda, pretože Sokrates ju používal: odpovedať na otázku protiotázkou.

„Ježiš sa ho opýtal: „A čo je napísané v Zákone? Ako tam čítaš?“ (Lk 10:26).

Ježiš vedel, že sa vyznal v Mojžišovom Zákone.

„On odpovedal: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, celou svojou dušou, celou svojou silou a celou svojou mysl'ou, a svojho bližneho ako seba samého.“ „Správne si odpovedal,“ povedal mu Ježiš. „Toto rob a budeš žiť!“ Ale on, aby sa ospravedlnil, ďalej sa pýtal Ježiša: „A kto je môj bližny?“ (Lk 10:27-29).

Ježiš mu povedal: „Správne si odpovedal.“ Pamätajme na to, že sa to odohralo ešte pred Kristovým ukrižovaním. Znamená to, že človek môže byť spasený dodržiavaním Zákona? Áno, ale dotiahnime to do konca. Ospravedlnení nie sú poslucháči Zákona, ale činitelia Zákona. Ak tvrdíš, že ho dodržiavaš, musím ti pripomenúť, že Boh to vyvracia. Hovorí, že je nemožné byť ospravedlnený zo Zákona, pretože nikto ho nedokáže dodržiavať – „... zo skutkov podľa Zákona nebude nikto ospravedlnený“ (Gal 2:16). „Čo bolo nemožné Zákonu pre slabosť spôsobenú telom, to vykonal Boh, keď poslal svojho Syna v podobe hriešneho tela a pre hriech odsúdil hriech v tele, aby sa splnila požiadavka Zákona v nás, ktorí žijeme nie podľa tela, ale podľa Ducha“ (Rim 8:3-4).

Treba povedať, že ak by bol ten znalec Zákona úprimný, musel by povedať: „Učiteľ, snažím sa milovať Boha z celého srdca, celou dušou, celou silou a celou myslou, a svojho blížneho ako seba samého; ale nedokážem to. Zlyhal som. Ako sa teda môžem stať dedičom večného života?“ Ale namiesto toho, aby bol úprimný, pokračoval vyhýbavou otázkou: „A kto je môj blížny?“

Na túto otázku mu Pán Ježiš odpovedá podobenstvom o milosrdnom Samaritánovi. Je to jednoduchý, no pozoruhodný príbeh.

„Nato Ježiš začal rozprávať: „Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a dostal sa do rúk zbojníkov. Tí ho ozbíjali, doráňali, nechali ho polomŕtveho a odišli. Náhodou šiel touto cestou kňaz, ktorý ho síce videl, no obišiel ho. Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, obišiel ho“ (Lk 10:30-32).

Je celkom možné, že tento znalec Zákona bol levita. V tom prípade sa tým musel cítiť dotknutý.

„No prišiel k nemu aj istý pocestný, Samaritán. Keď ho uvidel, prišlo mu ho ľúto. Pristúpil k nemu, nalial mu na rany olej a víno a obviazal mu ich. Potom ho vyložil na svoje dobytča, zaviezol do hostinca a postaral sa o neho. Na druhý deň vybral dva denáre, dal ich hostinskému a povedal: „Staraj sa oňho; ak na neho vynaložíš viac, na

spiatočnej ceste ti to zaplatím.“ Kto podľa teba z tých troch sa stal bližným tomu, čo padol do rúk zbojníkov?“ On povedal: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo.“ A Ježiš povedal: „Chod' a rob podobne“ (Lk 10:33-37).

Dekan Brown z Univerzity v Yale povedal, že v tomto podobenstve uvedení traja ľudia zastupujú tri filozofické prístupy k životu:

1. Zbojník sa riadi filozofiou: „Čo je tvoje, to je moje.“ To je socializmus alebo komunizmus.
2. Kňaz a levita sa riadia filozofiou: „Čo je moje, to je moje.“ Je to drsný individualizmus, ktorý je chorý. Predstavuje postoj: „Nech ide svet aj do pekla, ja dostanem svoje.“ Toto je bezbožný kapitalizmus.
3. Milosrdný Samaritán sa riadi filozofiou: „Čo je moje, to je tvoje.“ Toto je kresťanský prístup k životu. „To, čo mám, je tvoje, ak ti to pomôže.“ Ľudia, ktorí hlásajú „kresťanský socializmus“ nechápu, že spájajú dve odlišné filozofie.

Ježišovým zámerom je, aby sme toto podobenstvo zaviedli do praxe. Čítame, že istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a padol do rúk zbojníkov. To je obraz ľudstva. To je obraz pokolenia, ktoré vzišlo z Adama. Človek zlyhal a padol. Je bezmocný, bez nádeje a nedokáže spraviť nič pre svoju záchranu. Je mŕtvý vo svojich priestupkoch a hriechoch – tento muž sa dostal do rúk zbojníkov a bol polomŕtvý. Zbojníci sú obrazom diabla, ktorý bol vrahom od počiatku, ako čítame v Jn 8:44. Pán Ježiš povedal: „Všetci, čo prišli pred Mnou, sú zlodeji a zbojníci...“ (Jn 10:8). Keď zástup vyšiel zajat' Pána Ježiša, povedal im: „... Ako na zločinca ste na Mňa vyšli s mečmi a kyjmi, aby ste Ma zajali? Denne som sedával a učil v chráme, a nezajali ste Ma“ (Mt 26:55). Diabol je zbojník, zločinec a náš Pán bol ukrižovaný medzi dvoma lotrami. Nie je to zaujímavé?

Ďalej čítame, že tou cestou išiel kňaz, no prešiel na druhú stranu. Kňaz predstavuje rituály a obrady, ktoré nemôžu človeka spasiť. Niekoľko raz povedal, že dôvod, prečo ten kňaz obišiel toho polomŕtveho človeka, bol ten, že videl, že už bol ozbiňaný! Potom prišiel levita a ten ho tiež obišiel. Levita symbolizuje zákonníctvo. Rituály, obrady a Zákon nás nezachráni. Potom k nemu prišiel „istý“ Samaritán. Koho reprezentuje tento Samaritán? Toho, čo toto podobenstvo povedal. Keď rituály, obrady, zákonníctvo a náboženstvo nedokázali nič pre spásu človeka, prišiel *Kristus*. On dokáže obviazať

rany tým, ktorí majú zlomené srdce. Len On dokáže pomôcť stratenému hriešnikovi, polomŕtvemu, ktorý je stratený vo svojich priestupkov a hriechoch.

Toto podobenstvo má pre nás praktickú aplikáciu. Každý, komu môžeš pomôcť, je tvoj blížny. Ľudia potrebujú Krista, Milosrdného Samaritána. Veľa sa hovorí o tom, ako priniesť evanjelium do sveta, ale málo snahy sa vynaloží na to, aby sa ľudia dozvedeli o Kristovi. Pripomína mi to mladého muža, ktorý dvoril jednej dievčine. Poslal jej list, v ktorom jej napísal: „Pre Teba by som vyšiel na najvyšší vrch, plával v najhlbšej rieke, preplával najširšie more a prešiel najhorúcejšou púšťou!“ A potom pridal P.S.: „Ak v stredu nebude pršať, prídem Ťa pozrieť.“ Tak sa niekedy správame vo vzťahu ku Kristovi! Dnešný svet je ako ten človek, ktorý sa dostal do rúk zbojníkov. Potrebuje našu pomoc. Svet potrebuje Krista.

Ježiš v dome Márie a Marty

„Ako išli ďalej, vošiel do jednej dediny, kde Ho prijala do domu istá žena menom Marta. Mala sestru, ktorá sa volala Mária. Tá si sadla Pánovi k nohám a počúvala Jeho slová. Marta však bola veľmi zaneprázdnená s obsluhou. Zrazu zastala a povedala: „Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, aby mi pomohla!“ Pán jej však povedal: „Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno. Mária si vybrala dobrý podiel, ktorý sa jej neodníme“ (Lk 10:38-42).

Bez toho, aby sme zachádzali do detailov, stačí povedať len to, že Mária si urobila svoju časť a potom si sadla Ježišovi k nohám. Marta, jej sestra, bola vzácna duša a bez nej by nemali tú výbornú večeru. Bola však zaneprázdnená a frustrovaná. Bolo to pre ňu naraz príliš veľa a povedala niečo, čo by za normálnych okolností nepovedala. Pán Ježiš bol k nej milý a povedal jej: „Mária si vybrala dobrý podiel.“

Milý poslucháč, si frustrovaný a zmätený? Nachádzaš sa vo svojom živote niekde v kúte a nevieš, ktorým smerom sa vybrať? Tak si sadni. Sadni si Ježišovi k nohám. Pozri sa do Jeho Slova – určite ti má čo povedať. Len si na chvíľu sadni Jemu k nohám. Mária si vybrala ten najlepší podiel.